

Дягилева О. С.

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови з підготовки морських фахівців за скороченою програмою, проректор з навчально-методичної роботи Херсонської державної морської академії, Херсон, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3741-4066>*

Юрженко А. Ю.

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови з підготовки морських фахівців за скороченою програмою, начальник відділу міжнародних зв'язків Херсонської державної морської академії, Херсон, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6560-4601>*

Пазяк А. С.

*викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки, фахівець відділу міжнародних зв'язків Херсонської державної морської академії, Херсон, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7699-6428>*

ЕЛЕКТРОННІ КУРСИ LMS MOODLE ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МОРСЬКИХ ФАХІВЦІВ

Адаптація морської освіти до законодавчих і технологічних змін у сфері морського транспорту є надзвичайно важливою складовою для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності в сучасному світі зокрема. Заклади вищої освіти морського спрямування повинні бути готовими до впровадження цих змін в освітні програми. Це може включати перегляд і створення нових електронних курсів, додавання навчальних модулів, пов'язаних із сучасними технологіями та стандартами безпеки.

В умовах зростання міжнародної торгівлі з кожним роком спостерігається збільшення попиту на морських фахівців, які працюють на суднах різних класів і типів. Ця тенденція, у свою чергу, створює значний попит на високоякісну морську освіту, що повинна відповідати всім міжнародним стандартам та вимогам, які визначаються Міжнародною морською організацією (ІМО) та іншими організаціями. Швидкі зміни в технологіях, освітні трансформації вимагають інноваційного підходу до організації освітнього процесу під час підготовки морських фахівців.

Аналіз наукових досліджень і публікацій (Т. Бейтс, М. Мокрієв, Я. В. Жерновнікова, С. С. Пятисоцька) свідчить про зростання інтересу до системи дистанційного навчання. У цих дослідженнях увагу зосереджено на інноваційних методах та підходах для адаптації учасників освітнього процесу до дистанційної платформи навчання. Однією з основних причин такого інтересу є потреба в удосконаленні організації створення електронних курсів для забезпечення максимальної ефективності й відповідності вимогам. Так, Т. Бейтс [1] аналізує впровадження цифрових технологій та їх вплив на вищу освіту, а також надає корисні поради щодо організації дистанційного навчання. У дослідженні М. Мокрієва [2] розглянуто стандартну структуру електронного

курсу, зосереджено увагу на різноманітних методах подання навчального матеріалу на електронних курсах, перевагах і недоліках використання методики подання матеріалів, яка передбачає структурування ресурсів за типами матеріалів. Я. В. Жерновнікова, С. С. Пятисоцька [3] представили структуру електронного курсу дисципліни «Інформатика» на LMS MOODLE та провели аналіз використаних видів діяльності й ресурсів.

Із початком повномасштабної військової агресії російської федерації проти України 24 лютого 2022 р. Херсонську державну морську академію у квітні 2022 р. було переміщено до м. Одеси. Морська освіта опинилася в нових реаліях свого функціонування – в пошуку нових міжнародних партнерств і підходів для забезпечення якісного освітнього процесу (теоретичної підготовки, тренажерної практики та виробничої – плавальної). Для підготовки й підтримки морських фахівців в їхньому навчанні та професійному розвитку використання платформи LMS MOODLE є надзвичайно правильним кроком. Пандемія COVID-19 змусила не лише впроваджувати в освітній процес онлайн-технології комунікації, а й наповнювати LMS MOODLE освітнім контентом. Війна ж актуалізувала розпочату роботу в напрямку її поглиблення (модернізації активностей) із метою організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання.

Зважаючи на те, що курсанти можуть перебувати віддалено від закладу освіти, та на специфіку роботи в морі, LMS MOODLE дає змогу навчатися в будь-якому місці й у будь-який час, створювати індивідуальні курси, що відповідають конкретним потребам та рівню підготовки курсанта. Кожна навчальна дисципліна має персональний електронний курс (рисунок). LMS MOODLE дає можливість викладачам відстежувати прогрес курсантів, перевіряючи й оцінюючи їхні роботи, надавати зворотний зв'язок. Це, у свою чергу, допомагає підтримувати рівень мотивації та відстежувати досягнення в реальному часі.

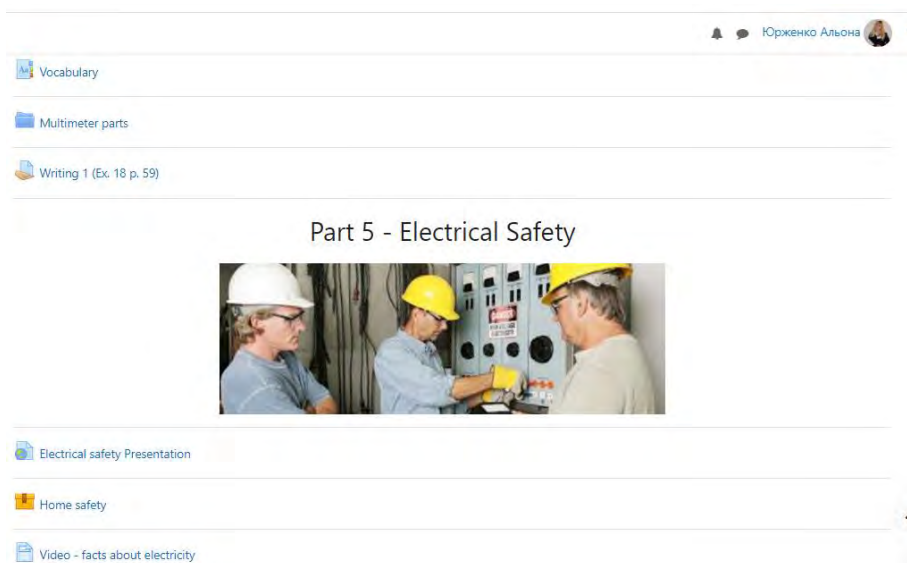

Рисунок. Приклад електронного курсу на платформі дистанційного навчання Moodle «Морська англійська мова»

Джерело: LMS MOODLE Херсонської державної морської академії. URL: <https://mdl.ksma.ks.ua>.

Першим кроком при створенні електронного курсу для курсантів є етап ретельного планування, який включає: визначення цілей; поділ курсу на тематичні модулі відповідно до робочої програми дисципліни; визначення цільової аудиторії: судноводії, суднові механіки, електромеханіки; збір необхідного матеріалу (текст, зображення, відео, презентації, інфографіка) та створення різноманітних елементів, таких як тести, інтерактивні завдання; визначення методів оцінювання й критеріїв успішності. На електронному курсі викладач може створювати для курсантів тести та опитування з різними типами запитань (відкриті, закриті, вибір із багатьох варіантів та ін.) для перевірки рівня засвоєння отриманих знань. Важливо створювати механізми взаємодії між викладачами й учасниками освітнього процесу на платформі MOODLE. Це може включати відеоконференції, форуми для обговорення, чати для швидкого обміну інформацією, опитування та систему відстеження прогресу [4; 5].

Навчальні електронні курси на платформі MOODLE разом із перевагами мають незначну кількість недоліків, які можна розглянути з різних точок зору. По-перше, для користування MOODLE викладачі й курсанти повинні мати базові навички роботи з комп'ютерами, що може бути проблемою для тих, хто не володіє необхідними навичками. По-друге, платформа має велику кількість можливостей і налаштувань, що є перевагою, але водночас може стати перепоною на шляху для тих, хто не знайомий із платформою. Викладачі повинні витратити певний час на освоєння цих можливостей. У Херсонській державній морській академії для подолання таких викликів функціонує Центр неперервної освіти Наукового парку ХДМА «Інновації морської індустрії», де викладачі з усіх куточків України мають змогу ознайомитися із можливостями й механізмами використання LMS MOODLE в освітньому процесі та створити особистий електронний курс із необхідної дисципліни. По-третє, платформа потребує регулярного обслуговування, що може бути складним завданням для закладів вищої освіти без власного адміністративного ІТ-персоналу.

Таким чином, розроблення електронних курсів LMS MOODLE є важливим процесом, який вимагає від викладача-розробника часу та зусиль, але дасть змогу забезпечити якісну освіту для фахівців, які працюють у морській галузі. Щоб підготувати кваліфікованих і компетентних морських фахівців до кропіткої роботи в умовах постійних змін та викликів у морській індустрії, необхідно впроваджувати інноваційні підходи в морську освіту, створювати якісний контент на електронних курсах, мати підтримку інноваційних рішень із боку викладачів, враховувати питання безпеки даних. Слід зазначити, що наразі дедалі більше морських ЗВО при підготовці морських фахівців використовують LMS MOODLE, а це свідчить про тренд задля підвищення ефективності та доступності морської освіти.

Список використаних джерел

1. *Bates T.* Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning. Vancouver : Tony Bates Associates Ltd, 2015. 518 p. URL: <https://opentextbc.ca/teachinginadigitalage/>.

2. Мокрієв М. Структура електронного навчального курсу для заочної (дистанційної) форми навчання. *Відкрите освітнє E-середовище сучасного університету*. 2017. № 3. С. 320–329. DOI: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2017.3.32029>.

3. Жерновнікова Я. В., Пятисоцька С. С. Особливості використання платформи Moodle під час вивчення дисципліни «Інформатика». *Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту*. 2020. № 4. С. 26–29. URL: <https://journals.uran.ua/itfcs/article/view/212067>.

4. Дягілева О., Юрженко А. Використання платформи MOODLE під час викладання англійської мови за професійним спрямуванням майбутнім морським фахівцям. *Сучасні напрями вдосконалення педагогічної майстерності викладачів*: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 27–28 квіт. 2023 р. Чернігів, 2023. С. 179–181.

5. Bezlutska O., Leshchenko A., Yurzhenko A., Paziak A. Informational Visualization on E-Courses of Higher Maritime Educational Institutions. *Information Technology and Interactions (Satellite)*, Proceedings of the 7th International Conference. Kyiv, 2020.